

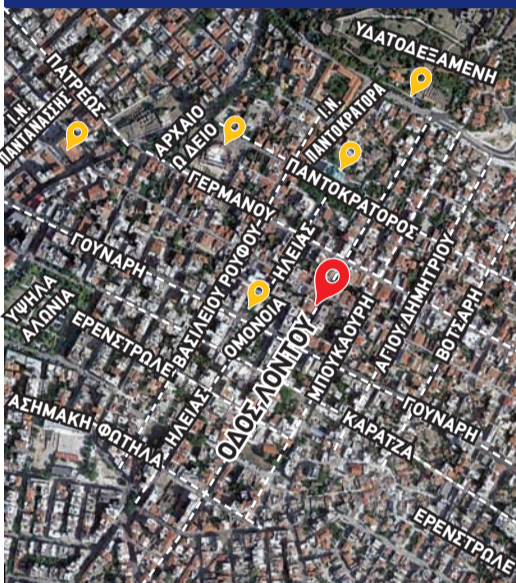
Επιμέλεια:
ΚΩΣΤΑΣ
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

1821

Δρόμοι της φωτιάς

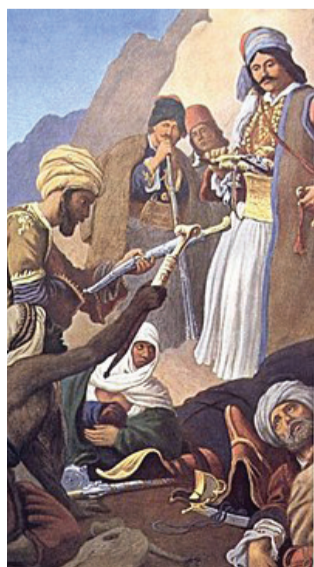
ΟΔΟΣ
ΛΟΝΤΟΥ
ΛΟΝΤΟΥ

ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ
ΤΗΣ ΟΔΟΥ: 1875

Το 1833 ο Λόντος μετακόμισε στο Ναύπλιο, με τον βασιλιά Οθωνα να τον διορίζει συνταγματάρχη και στρατιωτικό επιθεωρητή. Κατά την Επανάσταση της 3ης Σεπτεμβρίου ο Λόντος έλαβε ενεργά μέρος ως αρχηγός του Αγγλικού κόμματος, ενώ κατόπιν, διορίστηκε αντιπρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης

Ο Ανδρέας Λόντος καταλαμβάνει την Βοστίτσα μαζί με τους Ανδρέα Ζαΐμη και Οδυσσέα Ανδρούτσο σε λιθογραφία του Πέτερ φον Ες. Όταν ο Ανδρούτσος παρατήρησε στον Λόντο «να κρατήσει και παραίσιω τα χρήματά του, για να μην ψωμοζητήσει το σπίτι του», ο αιγιώτης πρόκριτος του απάντησε: «Πλούτη μου είναι πατρίδα! Χωράφια μου είναι η Ελλάδα!»

Η γνωριμία του λόρδου Βύρωνα με τον Ανδρέα Λόντο το 1809 αποδείχθηκε καταλυτική για την συμμετοχή του Αγγλου αριστοκράτη και ποιητή στην Επανάσταση των Ελλήνων εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που θα ξεσπούσε μερικά χρόνια αργότερα (στον πίνακα του Θεόδωρου Βρυζάκη εικονίζεται η άφιξη του Βρετανού φιλέλληνα στο Μεσολόγγι). Στην ένθεση φωτογραφία η επαναστατική σημαία του Λόντου

Στο επόμενο
Παλιών
Πατρών
Γερμανός

Ανδρέας Λόντος

Η σπίθα για τον Βύρωνα!

«**Γ**νώρισα τον Λόντο, μικρό μεν το σώμα, κρύπτοντα όμως υπό επιφάνειαν μείρακος νουν πρεσβύτου και πνεύμα εξαίρετου φιλοπατρίας».

Ο ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝΑΣ δεν ξέχασε ποτέ, μέχρι το τέλος της ζωής του, εκείνη την πρώτη του συνάντηση με τον αιγιώτη προεστό το 1809. Όταν ο Αγγλος ποιητής μαγεύτηκε από τον «Θούριο» του Ρήγα Φεραίου και βούρκωσε κατασυγκινημένος από τον μαρτυρικό θάνατο του Βελεστινλή, αναφωνώντας προφητικά: «Υπάρχει πολλή φωτιά κρυμμένη στη δουλωμένη φυλή των Ελλήνων και οι κρυμμένες φλόγες σιγά-σιγά θα ξαπλωθούν σε μεγάλη πυρκαϊά».

ΗΤΑΝ ΤΟΤΕ που ο Καδής της Βοστίτσας πληροφορείτο από τον Τούρκο κατάσκοπο της μάζωξης στο «Λοντέικο» ότι «το αρχοντόπουλο ο Λόντος μέθυσε και ψάλλει ύμνους εις τη νέα Παναγία των Ελλήνων, την οποίαν αυτοί ονομάζουν Ελευθερία...».

ΕΝΑΣ ΛΟΝΤΟΣ, άλλωστε, δεν θα μπορούσε να είναι κάτι λιγότερο από αυτό που λέει το όνομά του: Λεόντιος, ένα από τα συνθέστερα βαφτιστικά της Παλαιολόγειας εποχής. Απόγονος των Στρατολατών του Βυζαντίου ήταν ο νεαρός κληρονόμος του «Μοραγιάννη» της Βοστίτσας, Σωτηράκη Λόντου, του αιγιώτη άρχοντα που άλλότε εκπροσωπούσε τον Μοριά στην Κωνσταντινούπολη και άλλοτε προήδρευε των προκρίτων και των Αγάδων στην Τριπολιτσά. Ολα αυτά, βέβαια, μέχρι τον αποκεφαλισμό του τελευταίου το 1812, από έναν ιππέα στα σκαλιά του Σαραγιού της Τρίπολης, όταν ο Ιντζέλης Πασάς αντικατέστησε τον Βελή Πασά, αφήνοντας έτσι τους (ραδιούργους...) Δελιγνανναίους επικεφαλής των προεστών.

ΑΥΤΟ ΗΤΑΝ. Για τον Ανδρέα Λόντο, που στις φλέβες του έρρεε το αίμα του παππού του, Γκολφίνου Λόντου, πρωταγωνιστή της εξέγερσης του 1770, ο Ρουβίκωνας είχε ήδη διελευθεθεί...

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΝΤΟΣ, βέβαια, ήξερε να περιμένει. Η Βασιλεύουσα ήταν το άσυλο των πολιτικών εξόριστων της εποχής κι εκεί βρήκε καταφύγιο κι ο γεννημένος το 1786 πρόκριτος. Απολαμβάνοντας την Πατριарχική υποστήριξη και έχοντας, πλέον, υψηλές τουρκικές διασυνδέσεις, ο Λόντος θα επιστρέψει στο Αίγιο, με την τριετή απουσία του να έχει αμβλύνει τα πάθη.

ΞΕΡΑΤΕ ΟΤΙ...;

✓ Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης οι Φαναριώτες Λονταίοι εγκαταστάθηκαν στις ενετικές κτίσεις της νοτιού Ελλάδας και συγκεκριμένα στον Κάλανο των Νεζερών, εκεί όπου είχαν και πύργο. Με την συνθήκη του Πασάρβιτς (1718) οι Ενετοί παραχώρησαν τα κατεχόμενα τμήματα στους Τούρκους, με αποτέλεσμα οι Λόντοι να μετακινηθούν σε Βοστίτσα και Πάτρα.

✓ Ο Ανδρέας Λόντος σπούδασε στο σχολαρχείο της Βοστίτσας, το οποίο διευθύνει ο Ευστάθιος Παλαμάς, πρόγονος του ποιητή Κωστή Παλαμά.

✓ Συγκρότησε στρατόπεδο στα Ιελλά, ενώ κατηγορήθηκε ότι δικαίω του ένοπλου σκότωσαν τον υδραίο πλοίαρχο Αντώνη Οικονόμου τον Δεκέμβριο του 1821, εμποδίζοντας έτσι τη συμμετοχή του στην Α' Εθνοσυνέλευση.

✓ Ήταν αντίθετος στο να ανατεθεί στον Κολοκοτρώνη η αρχηγία της πολιορκίας της Πάτρας το 1822, ενώ το 1824 πρωταγωνίστηκε στις εμφύλιες συγκρούσεις στην Πελοπόννησο, αρχικά ως αντίπαλος και κατόπιν ως σύμμαχος του Γέρου του Μοριά.

✓ Μετά την οριστική ήττα των «ανταρτών» στην Κερνηνή κατέφυγε μαζί με τον Ανδρέα Ζαΐμη στη δυτική Ρούμελη και στη συνέχεια στον Κάλανο. Επέστρεψε στην Πελοπόννησο τον Απρίλιο του 1825 και παρέμεινε κρυμμένος έως τα τέλη Μαΐου, οπότε υπό την πίεση της επέλασης του Ιμπραήμ, η κυβέρνηση Κουντουριώτη χορήγησε αμνηστία.

✓ Ο πρωθυπουργός Δημήτριος Μάξιμος, που πέθανε το 1955, ήταν το τελευταίο σπουδαίο μέλος της οικογένειας Λόντου (από τον κλάδο των Πατρών).

✓ Στην οδό Λόντου 62 βρισκόταν ο ναός του Αγίου Βλασίου, ενώ με ανασκαφές που έγιναν βρέθηκαν παλαιοχριστιανικές κατασκευές και αντικείμενα με αρχαιολογικό ενδιαφέρον.

Αρνείται την προσφερόμενη αρχή και για μία τριετία ακόμη και παραμένει θεατής της «γενικής αταξίας εις την διοίκηση, της ελαττώσεως του τοπικού νοφουσίου και της κατασπαράξεως του χρηματικού του τόπου από τους ταραχοποιούς και τους εκλιούρφιδες». Και επιτέλους μια ημέρα του 1818, σύσσωμος ο λαός, οι Αγάδες και η Εκκλησία θα παραδώσουν ανεπιφύλακτα τις τύχες τους στα χέρια της «Εξοχότητάς του».

ΜΥΗΜΕΝΟΣ, ΠΛΕΟΝ, και στη Φιλική Εταιρεία και διατηρώντας στενούς δεσμούς με τον Παλιών Πατρών Γερμανό και τον Ανδρέα Ζαΐμη, ο Ανδρέας Λόντος θα δώσει το «παρών» στη μυστική συνέλευση της Βοστίτσας, θα... καθουπάσει τους Τούρκους ότι δεν επικείται γενικευμένη εξέγερση των Ελλήνων και εν τέλει θα τους τη φέρει, υψώνοντας την πρώτη επαναστατική σημαία, με έναν μαύρο σταυρό σε κόκκινο φόντο, δίνοντας τους Οθωμανούς από το Αίγιο και μπαίνοντας στην Πάτρα με την ιαχή «Και εις την Πόλιν! Μάλιστα, κατά τον αρχιερέα Καλλίνικο Καστόρη, ο Λόντος σε συνεννόηση με τον Παλιών Πατρών Γερμανό εκφώνησε την 25η Μαρτίου 1821 τον ίδιο λόγο που είχε εκφωνήσει και ο Γερμανός στην Αγία Λαύρα. Μαζί του πήραν μέρος στην Επανάσταση και τα αδέρφια του, Αναστάσιος και Λουκάς.

ΔΥΣΤΥΧΩΣ, το τέλος του αιγιώτη άρχοντα δεν ήταν αυτό που θα άρμοζε σε μια τέτοια προσωπικότητα. Η ελληνική Ιστορία, άλλωστε, είναι γεμάτη ήδη από την εποχή του Σωκράτη και του Θεμιστοκλή, με παραδείγματα Ελλήνων που, ενώ ωφέλησαν την πατρίδα, εντούτοις αναγκάστηκαν να πιουν το κώνειο. Σε αυτοκτονία αποδίδεται κι ο θάνατος του Ανδρέα Λόντου, που «έφυγε» στις 24 Σεπτεμβρίου 1845, σε ηλικία 59 ετών, «μη δυνάμενος να ανεχθεί την ένδειά του», τον παραγκωνισμό του από τον Καποδίστρια (γι' αυτό πήρε μέρος και στα «Αντικαποδιστριακά» κινήματα) και την πικρία του από τις διώξεις του Ιωάννη Κωλέττη, αλλά και από τα γενικότερα προβλήματα που δημιούργησε η υποβάθμισή του. Επρεπε, μάλιστα, να περάσουν δυο ολόκληρα χρόνια για να γίνει το εκκλησιαστικό τελετουργικό της ταφής τον Σεπτέμβριο του 1847, αμέσως μετά τον θάνατο του διώκτη του, Ι. Κωλέττη.

ΚΑΙ ΚΑΠΩΣ έτσι πέρασε στην αιωνιότητα ο άνθρωπος «που ξύπνησε την φλόγα στα μάτια του Μπαίρον», ο εκέφρων γένης που «βλέποντας τον λύκο ερχόμενο, μεριμνούσε, ώστε τα πρόβατα να μην είναι εκτεθειμένα»...